

Directors: Ramon Arnabat (URV),
Josep Santesmases (CCEPC)
Producció: L'Avenç
Disseny original: Canseixanta
Tria de novetats: Héctor Isidro (IRMU)
Dipòsit legal: B. 47.520-76
ISSN 2339-6997

CONTINGUTS

EDITORIAL: Les dones als marges ...	1
TEMES 1: L'articulació local de la ...	2
TEMES 2: Àvols fembres i alcavots: ...	6
TEMES 3: El convent de Santa Clara ...	10
TEMES 4: Ser vídua a la Catalunya...	14
PATRIMONI: Joc de dames, un ...	18
RESSENYES	20
TRIA DE NOVETATS	22
TAULELL	24

(PLECS)

D'HISTÒRIA LOCAL

Plecs d'Història Local és una revista trimestral que publica articles originals de recerca i reflexió sobre història local i comarcal i en divulga la producció editorial i les activitats en l'àmbit territorial de les terres de parla catalana.

MERITXELL FERRÉ BALDRICH. Centre de Lectura de Reus i Grup ISOCAC-URV

LES DONES ALS MARGES DE LA HISTÒRIA A L'EDAT MEDIEVAL I MODERNA

Se'ns ha presentat a les dones durant l'edat mitjana i moderna com a subjectes inactius, amb un rol subordinat respecte a l'home i relegades a la llar. Tanmateix, les experiències i les trajectòries que han viscut les dones al llarg de totes les èpoques històriques són molt més transcendents, enriquidores i polièdriques.

Els articles que formen aquest número ens mostren que les fonts històriques ens parlen de les dones, no sols d'aquelles més poderoses sinó d'aquelles que la narració històrica ha deixat al marge, com ara les prostitutes, les bruixes, les monges o les vídues. Per tant, és important incentivar la difusió d'investigacions acadèmiques que posen al descobert aquests col·lectius femenins que la història ha relegat a l'oblit. Cal reivindicar recerques com les de Roger Benito, Pau Castell, Mariona Via i Verònica Zaragoza.

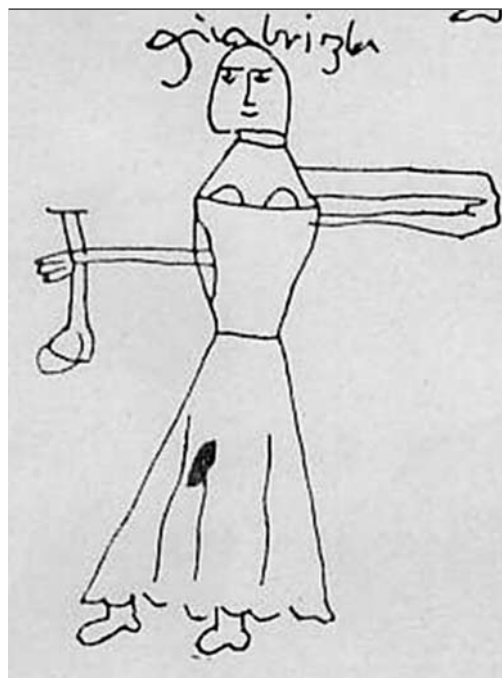
Així, l'article de Roger Benito posa de manifest la importància de la prostitució en una ciutat com la Barcelona baixmedieval, on era una activitat regulada per les autoritats i tolerada com a mal menor.

Pau Castell Granados analitza l'articulació de la cacera de bruixes a Catalunya entre els segles XV i XVII, i posa al descobert com les acusacions de bruixeria en un marc geogràfic rural i allunyat dels poders centrals, com les

valls dels Pirineus, responen a catalitzadors de tensions socials en què les principals perjudicades són les dones.

L'article de Mariona Comas Via detalla les condicions legals que afronten les dones que es queden vídues a la Catalunya medieval i com l'estat de vídua ve acompanyat, en moltes ocasions, de l'empitjorament econòmic de les dones, fins al punt de ser considerades persones miserables.

Dibuix de la prostituta Guabriela (AHCB, Patrimonial, Varia 30b). Imatge cedida per Roger Benito.

Verònica Zaragoza Gómez analitza la clausura femenina del segle XVII, centrant-se en l'experiència de la comunitat femenina que visqué al Convent de Santa Clara de Perpinyà, i posa de relleu documentació de gran valor històric com el llibre de memòries conventual. Finalment, en l'espai dedicat al patrimoni, Cristina Simó Espinosa ens acost a al Joc de Dames, una proposta de guiatge pel patrimoni històric del Pallars que integra les dones en la narració històrica dels monuments visitats i ens descobreix una manera d'interpretar el patrimoni i conèixer el passat amb perspectiva de gènere. El Joc de Dames és una fórmula exemplar de reivindicació del paper actiu de les dones en la història i ha esdevingut un dinamitzador cultural de les Valls d'Àneu.

Els següents articles ens permeten llegir la història de l'edat medieval i moderna d'una altra manera, més completa, tenint en compte unes dones que van interactuar com a subjectes històrics del moment que els va tocar viure. ■